

forekommer mig, fyldestgjørende oplyst, at en Antydning af, eller jeg kan efter de saaldne bestemte Udtalelser sige en Sigtelse fra Regjeringens Side om, at der i hans Forslag skulde indeholdes en Paastand om Fæstebondebestandens Eiendomsret, er fuldstændig ugrundet. Regjeringen stillede sig til hans Forslag saaledes, at den først sagde, at den ikke vilde forhandle om det; men senere kom den dog til det Resultat, at det var det vigtigste at forhandle om Sagen med det Udvalg, der maatte vil blive nedsat. Regjeringen erklærede ved samme Leilighed, at den ikke vilde være gaaet saa vidt, hvis der ikke havde foreligget andre Forslag i denne Sag end det, jeg havde indbragt, altsaa Folkethingets gamle Forslag, og det er mig ikke ubekjendt, af hvilke Grunde; thi det er tidligere udtalt, at man ikke blot har det imod dette Forslag, som man har imod det af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds indbragte, nemlig at det skulde indeholde en Antydning af Fæstebondebestandens Medveidomsret; men man har tillige sagt, at det var endnu værre derved, at det ogsaa gjorde Brud paa bestaaende Contracter. Man er bleven oprørt i sin inderste Gudsseierfjæl ved at tænke sig, at en Fæstebonde skulde kunne opsiges Fæstet og dernæst komme til at nyde en Fordeel i Genhold til en Lov. Jeg skal imidlertid bemærke, at det er en Feiltagelse og en Uret, man begaaer, idet man troer at kunne paasige dette Forslag, at det indeholder nogen Aneksjendelse af Eiendomsretten hos Fæstebondestanden, og jeg støtter mig her til de samme Beviser, som ere førte af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds. Naar en Fæstebonde vil fratræde Fæstet, har han jo forresten Ret til at opsiges, hvorimod en Gudsseier ikke kan opsiges sin Fæster, naar denne ikke har begaaet saadanne Forbrydelser mod Fæstebrevets Bestemmelser, at Loven giver Gudsseieren Ret dertil. Hvad vilde der imidlertid ske, dersom den Lov, jeg har forelagt, blev vedtagen? Er det da Fæsteren, der af sin egen Magtfuldkommenhed opsiges Gudsseieren Fæstet? Nei, han er autoriseret dertil af den, som er Disponent over Fæstegodsset, nemlig Staten; men det forekommer mig at være meget forstjelligt fra, at Fæsteren af sig selv siger op og søger

at tilvende sig en Fordeel. Naar Staten vilde give en Lov af den Art, maatte det være, fordi den fandt, at der var en Nødvendighed for, at den oprindelige Bestemmelse med Fæstegodsset kunde opretholdes ogsaa i Afsløsningsveiblikket; men jeg skal ikke længere dvæle herved; thi deels er denne Sag saa ofte behandlet, og deels ligger der en fylldig Udtalelse for Thinget gjennem den Betænkning, som blev afgiven af det Udvalg, der nedsattes i forrige Samling, og det Arbejde, der her foreligger, er jo egentlig slet ikke andet end en Opstilling i Paragrapherne, en af de Forandringer, der bleve antydede af det daværende Udvalg. Da det maatte dog kunde bidrage til at forferte Forhandlingerne noget, skal jeg ved denne Leilighed bemærke, at det er min Mening, at der ikke er nogen Nødvendighed for at sende mit Forslag til et Udvalg, idet der som sagt foreligger en Udvalgsbetænkning fra forrige Samling, og man jo ved 2den Behandling vil faae Leilighed til at drøfte alle de her foreliggende Spørgsmaal. Paa denne Maade kan man ogsaa inødekomme et Ønske af den ærede Forslagsstiller af det nu foreliggende Forslag, som nemlig udtalte, at man ikke skulde sende begge disse Forslag til eet Udvalg. — Med Hensyn til det Tidspunkt, paa hvilket saavel det Forslag, jeg har indbragt, som det ærede Medlem (S. A. Hansen) har indbragt, her ere komne frem, og med Hensyn til den Dmtale, hvortil mit Forslags Fremkomst saavel i forrige som i denne Session har givet Anledning, skal jeg bemærke, at naar man har meent, at dette Forslags Fremkomst i forrige Samling var mindre betimelig, fordi der da ikke var noget Røre i Befolkningen i saa Henseende, viser det sig nu for mig, at det har hjulpet til at faae dette Røre frem. Det har været mig en Tilfredsstillelse at see, at det har havt saamegen Indflydelse, at det endog paa Valgtribunerne i høi Grad har bevirket Mænds Valg og Falb. Det viser sig saaledes, at det ikke har været saa ilde betænkt, at den Sag blev reist, dengang det skete. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) har fundet, at det er rigtigt at indgive et Forslag taar, og deri samstemmer jeg med ham, hvilket man bedst